

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, 2010. év április hó 20. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A sikkasztás büntette miatt folyamatban volt büntetőügyben a Pest Megyei Főügyészség által a terhelt javára benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva, a Monori Városi Bíróság 10.Bk.118/2009/2. számú végzését megváltoztatja, terheltet a sikkasztás büntette miatt emelt vád alól felmenti.

A terhelt által pénzbüntetésként befizetett 100.000 (százezer) forintot a 2010. január 12-től számított törvényes kamataival együtt a terhelt részére visszatéríteni rendeli.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 3.750 (háromezer-hétszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s:

A Monori Városi Bíróság a 2009. május 26-án tárgyalás mellőzésével meghozott és 2009. június 8-án jogerőre emelkedett 10.Bk.118/2009/2. számú végzésével a terheltet "bűnösnek mondotta ki sikkasztás büntetében (Btk. 318. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pontja)". Ezért a terhelttel szemben 250 napi tétel - napi tételenként 400 Ft - pénzbüntetést szabott ki. Rendelkezett annak meg nem fizetése esetén a szabadságvesztésre történő átváltoztatásról is.

Végzésében az iratok tartalma alapján - a vádirati tényállással egyezően - az alábbi tényállást állapította meg.

A terhelt szakmunkás végzettséggel rendelkezik. Gépkocsivezető, 100.000 Ft havi jövedelemmel. Nős, három kiskorú gyermekét tartja el. Vagyona egy családi ház $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada. Büntetett előéletű, négy esetben állt bíróság előtt. Utolsó két elítélése: a Monori Városi Bíróság az 1998. október 16-án jogerőre emelkedett ítéletével közokirat-hamisítás büntette miatt 5 hónap - végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre és 15.000 Ft pénzmellékbüntetésre, majd ugyanezen bíróság a 2001. október 9-én jogerőre emelkedett ítéletével egyedi azonosító-jel meghamisításának büntette miatt 10 hónap - végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre ítélte.

* * *

A terhelt meg kívánta vásárolni a sértett tulajdonát képező tehergépkocsit. A sértettel megállapodott a vételárban, amely 600.000 Ft volt.

2006. április 1-jén a terhelt a gépjárművet átvette, előtte átadott 100.000 Ft-ot a sértettnek. Közölte, hogy a további 500.000 Ft-ot a következő napokban megfizeti.

A fennmaradó összeget a terhelt a sértettnek nem fizette meg. A gépjárművel sajátjaként rendelkezett.

Az alkalmazott jogszabályok felhívása körében a városi bíróság a rendelkező részben foglaltakkal azonosan a terhelt cselekményét sikkasztás büntetteként nevezte meg, ugyanakkor - egyezően a vádirattal - e megnevezés mellett a csalás büntettére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, (a Btk. 318. §-ának (1) bekezdését, illetve (4) bekezdésének a) pontját) hívta fel.

A 100.000 Ft pénzbüntetést a terhelt 2010. január 12-én befizette.

A jogerős határozat ellen a terhelt felmentése érdekében, a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a Pest Megyei Főügyészség terjesztett elő BF.8375/2009/1-I. számon felülvizsgálati indítványt.

Az indítvány lényege szerint a tényállásban rögzített azon megállapításból, miszerint a terhelt a kérdéses gépjárművel sajátjaként rendelkezett az következik, hogy az elsőfokú bíróság a terhelt bűnösségét a Btk. 317. §-ának (1) bekezdésébe ütköző, és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás büntetében állapította meg, függetlenül attól, hogy a határozata rendelkező részében és indokolásában egyaránt a csalásra vonatkozó törvényhelyet hívta fel.

A sikkasztás törvényi tényállására figyelemmel azonban a bűncselekmény nem valósult meg. Az ügyben rögzített tényállás alapján csak az állapítható meg, hogy a terhelt nem teljesítette a fizetési kötelezettségét, azaz közte és a sértett között magánjogi vita jött létre. Ugyan az irányadó tényállás azt is tartalmazza, hogy a terhelt a gépjárművel sajátjaként rendelkezett, azonban, hogy ez milyen, a tulajdonost megillető rendelkezési jog gyakorlását takarja, megállapítani nem lehet. A terhelt azon magatartása, hogy a hátralékos vételárat nem fizette meg, sem az elsőfokú bíróság által megállapított sikkasztás büntettének, sem más bűncselekménynek a megállapítására nem alkalmas. A fentiekből következően a terheltnek az ellene a sikkasztás büntette miatt emelt vád alóli felmentése bűncselekmény hiányában indokolt.

A Legfőbb Ügyészség BF.288/2010. számú átiratában az ügyészi indítványt indokai alapján fenntartotta.

A nyilvános ülésen a legfőbb ügyész képviselője átiratukkal egyezően nyilatkozott és az indítványhoz a védő és a terhelt is csatlakozott.

A Legfelsőbb Bíróság a támadott határozatot az indítványban megjelölt, a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) pontjában írt okból, továbbá - a Be. 423. §-ának (5) bekezdésére figyelemmel hivatalból - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti eljárásjogi okok tekintetében vizsgálta felül.

Ennek során az ügyészi indítványt indokainál fogva alaposnak találta.

A felülvizsgálata során a Legfelsőbb Bíróság a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja körébe tartozó abszolút eljárásjogi szabálysértést (Be. 373. § (1) bekezdés b) és c) pontja, illetve II-IV. pontja) amely az érdemi felülbírálatot gátolta volna, nem észlelt.

Kétségtelen, hogy az ügyben hozott végzés rendelkező részében és jogi indokolásában - a vádirattal mindenben egyezően - a bűncselekmény sikkasztásként nyert megnevezést, emellett a csalásról szóló anyagi jogszabályok kerültek felhívásra. A nyomozás ugyanakkor csalás büntette miatt indult. Azonban annak tisztázására, hogy az adott gépjármű vásárlásakor a terheltnek a teljes vételárra kiterjedő fizetési szándéka, és ehhez megfelelő fedezete volt-e, semmilyen bizonyítás nem folyt. A cselekményt az ügyész vádiratában sikkasztás büntetteként értékelte, és a tényállásra figyelemmel azután ezt fogadta el az elsőfokú bíróság is. Mindez azonban, ha a felmentés nem lenne egyértelműen indokolt, minősítési kérdést képezne.

A városi bíróságnak egyébként az ügyet tárgyalásra kellett volna kitűznie. Mindez azonban a terhelt javára folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásban már nem bírt jelentőséggel.

A Be. 423. §-ának (1) bekezdése szerint irányadó tényállás alapján egyértelmű, hogy a terhelt cselekményével sem a Btk. 317. §-a szerinti sikkasztás, sem a Btk. 318. §-a szerinti csalás bűncselekményét - sem valamely más bűncselekmény törvényi tényállását - nem valósította meg.

A tényállás szerint ugyanis a kérdéses gépjárművet a terhelt annak tulajdonosától megvásárolta, és a vételárból 100.000 Ft-ot kifizetett. Ezt követően mulasztotta el a hátralékos 500.000 forintnak az ígért határidőben történő megfizetését. Ez azonban csupán elszámolási vitát jelentett az eladó és a terhelt között, sikkasztás bűncselekményének megállapítását nem alapozhatja meg. Annak, hogy a terhelt a vételár teljes megfizetését megelőzően az átvett gépjárművel sajátjaként rendelkezett - bár nincs a tényállásban részletesen rögzítve, hogy e megfogalmazás mit takar - nincs jogi relevanciája.

Arra sem szerepel a tényállásban semmilyen adat, hogy a terheltnek a vételár fennmaradó részére nézve fizetési szándéka és fedezete sem lett volna, így az sem merülhet fel, hogy a cselekmény csalás büntetnének minősülne.

A fentieknek megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt alaposnak találta. Ennek megfelelően a terheltet a Btk. 317. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, de a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő sikkasztás büntette miatt ellene emelt vád alól - mert a cselekménye nem bűncselekmény - a Be. 6. §-a (3) bekezdésének a) pontja és 331. §-ának (1) bekezdése alapján, a Be. 427. §-a (1) bekezdése a) pontjának alkalmazásával felmentette.

Eljárásjogi okból felhívja az első fokú bíróság figyelmét arra, a Be. XXVII. Fejezetének a tárgyalás mellőzésével folytatott eljárásra vonatkozó rendelkezéseiből, kiemelten a Be. 547. §-ának /3/ bekezdésből következően ezen eljárásban - miután a határozathozatal iratok alapján történik - a bűnösség kimondásának nincs helye.

A terhelt a 100.000 Ft pénzbüntetést teljes egészében megfizette. Ezért a Be. 585. §-ának (1) bekezdése alapján fenti összeget a Legfelsőbb Bíróság a részére - a befizetéstől számított törvényes kamataival együtt - visszatéríteni rendelte.

A felülvizsgálati eljárásban kirendelt védői díjként felmerült bűnügyi költséget az állam viseli (Be. 429. §-ának (1) bekezdése).

Az ítélet elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatának lehetőségét pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja zárja ki. Az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmáról a Be. 418. §-ának (3) és 421. §-ának (3) bekezdése rendelkezik.

A Legfelsőbb Bíróság ítélete a Be. 420. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. április 20.

Dr. Belegi József s. k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s. k.
előadó bíró, Dr. Mészár Róza s. k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő
MTné